

NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM
Építésügyi és Építészeti Főosztály
KÖZPONTI ÉPÍTÉSZETI – MŰSZAKI TERVTANÁCS

Iktatószám: NFGM

/2010

Titkár:

B. Nyékhelyi Mária

Telefón:

441-7776

E-mail:

Banone.Nyekhelyi.Maria@nfgm.gov.hu

A Központi Építészeti - Műszaki Tervtanács, a Fővárosi Tervtanács és a XI. kerületi Tervtanács
együttes ülése

TERVTANÁCSI KONZULTÁCIÓ
1/2010.

Az ülés ideje és helye: 2010. január 19.

NFGM Nagytárgyaló, Budapest, VII. ker. Kéthly Anna-tér 1.

A bemutatott terv:

Budapest, XI. ker. Budaörsi út 38. (hrsz:2781)

Mecset és Iszlám Kulturális központ építési engedélyezési terve

Tervező:

Koós Miklós (Koós Építésziroda Kft.)

Opponens:

Aczél Gábor

Jelen voltak:

Elnökök: Fegyvermék Sándor és Eltér István. *Tagok:* Arnóth Ádám, Fodorczy József, Hajnal Zsolt, Mikó László, Okrutay Miklós, Ritoók Pál, Rudolf Mihály, B. Nyékhelyi Mária, dr. Fiala István, dr. Schneller István, Skardelli György, Füzesséry Zoltán, Szegedi Ferenc, Vonnák János.

Opponens: Aczél Gábor

Meghívtak: Koós Miklós, Saleh Teyseer, Schreffel János, Weber József, B. Máthé Ildikó, Lóczi-Köppány Ivett, Tompos Viktor, Zsuppán András.

A tervezési terület a BAH csomópont közelében található. A telek az utca felől lejt, közúti csatlakozás csak a forgalmas Budaörsi út felől biztosított. A telek környezetében családi és társasházak vannak, a hátsó szomszédban, a Bajmóczy utca felől iroda és ipari épület is található. A tervezési program szerint a Magyarországon élő muszlimok számára épülne meg az első magyarországi mecset és kulturális központ. A központ a Jótékonysági Béke Alapítvány gyűjtéséből valósul meg. A mecset belső működésében meghatározó a nemek szigorú szétválasztása az ima idejére. Az oldalkertben lévő, 32 m hosszú lehajtó rámpán jutunk le a -2 szintre, 30 gépkocsit befogadó teremgarázsba. A -1 szinten az utca felől étterem-konyha, az ún. férfiklub, a hátsó traktusban oktató-és előadóterem, egy szolgálati lakás és a vendégek részére kis apartmanok kerülnek kialakításra. A földszinten az utca felől agóra-szerű teresedés hangsúlyos eleme a csak jelként tervezett minaret. A főbejáraton át közelíthetők meg a -1 szint közösségi helyiségei és a kulturális központ, a társalgók és a napi imaterem. Az utca felől üzlet található. A +1 szinten kiadható irodák, a férfiak rituális fürdője és a nagy imaterem található, az imaterem Mekka felé tájolt oldalán fog állni az imám, számára önálló lépcsős összeköttetés biztosított az alsó szintekkel. A +2 szintre a nők galériája és rituális fürdője került. A telek 2300 m², a bruttó beépített szintterület 3500 m² körüli. Az épület alaprajzi szervezését a Mekka felé tájolás követelménye határozza meg. A homlokzat és főnég korszerű megformálása, megjelenítve az iszlám jelleget.

A Tervtanács a napirendet konzultációnak minősíti, mivel a tervdokumentáció nem áll rendelkezésre a tervtanácsi tagok számára, valamint az opponens sem kapott teljeskörű tájékoztatást.

A Tervtanács a bemutatott tervek, az opponens és a tervtanácsi tagok szakmai álláspontja alapján az alábbi véleményt alakította ki:

1. A Tervtanács fontosnak tartja, hogy Budapest multikulturális jellege az iszlám központ létesítésével is erősödjön. A Tervtanács szakmai felelősséget érez az intézmény megfelelő elhelyezésével és kialakításával kapcsolatban. Megállapítja, hogy egy ilyen jelentős intézmény számára nagyobb telek, zöldbeágyazott elhelyezés, jelentősebb előtér, elegánsabb rávezetés kívánkozna. Feltehetően a magassági előírások kényszere miatt jelentős funkciók a pincszintre kerülnek. A telek hátrányos adottságokkal rendelkezik az adott funkcióra (zajhatás, tájolás, elhelyezkedés, megközelítés) és a tervezett program túlzottan beszorul a telken.
2. A 30 gépkocsi számára biztosított parkolóhely kevésnek tűnik, a parkolási mérleget a tervezett használatra kell méretezni. A Budaörsi útról való gépkocsi-feltárás kényszere előnytelenül hosszú rámpát eredményez a lejtő irányába. A Budaörsi út a gyalogos megközelítés szempontjából sem kedvező. Pénteken délután általában beáll a Budaörsi út forgalma, így a péntek déli időben várhatóan nehézkes lesz a telek megközelítése. A Tervtanács javasolja az alsó telek felőli feltárás lehetőségének biztosítását.
3. Az épület alaprajzi szervezése átgondolt, a funkciókapcsolatok bonyolultnak tűnnek a választási előírásokban nem járatos laikus számára. A nők számára az oldalsó telekhatáron adott bejárat hátrányosan hosszú utat eredményez, átgondolandó az agóra felőli bejárat megteremtése. A nagy imaterem nyolcszög alaprajza feletti téglány formájú karzat szerkesztése ellentmondásos. Szokatlan megoldás a centrális tér lehatárolása nélküli előtér, az „istókos” térforma.
4. Az épületegyüttes telken belül kialakított agóra-előtere elegáns, szépen formált. Jó a kissé stilizált minaret elhelyezése is. Fontos, hogy az iszlám hagyományokhoz illő kertépítészeti egészítse ki a tervet. A homlokzati és a tömegformálás elsődlegesen az iszlám jelleget tükrözi, a falak, nyílászárók aránya szépen szerkesztett. Tömegformálásában felismerhető a pécsi dzsámi arányrendszere. A külső lépcső idegen elemként jelenik meg az épületen. Elképzelhető megoldás, hogy a külső lépcső helyett a minaret, mint lépcsőtorny kerüljön az északkeleti sarokra. A Tervtanács hiányolja az összerajzolt utcaképet.
5. A környezetbe illesztés nem problémamentes, ez a kiválasztott telek adottságának köszönhető. A Tervtanács javasolja az önkormányzatokkal való kapcsolat felvételét egy megfelelő ingatlan megszerzésére. A Fővárosi Önkormányzat már több esetben adományozott az egyházaknak építési telket. A jelenlegi telek szabályozása jogilag ellentmondásos. Az L3-as lakóövezetbe sorolt tömbben a BVKSZ lehetővé teszi az intézményi elővezetbe sorolást az alapfokú intézmények tömbön belüli elhelyezése számára. A kulturális központ egy városrészt kiszolgáló intézmény, nem pedig egy alapfokú intézmény, így a kerület nem járt el helyesen, amikor kulturális intézmény céljára jelölte ki a telket. Megoldás lehetne itt az egész tömbnek, vagy a tömb egy részének átsorolása intézményi elővezetbe, mert a program befejező, nagyobb telek szükséges a programhoz. A Tervtanács javasolja a szabályozás módosítását úgy, hogy a kerület a Bajmóczy út felől szabályozzon ki a telekhez egy megközelítő utat, cserébe az alsó telekre is kiterjesztve az intézményi elővezetet, amely így kárpótlással élhet a nagyobb beépítés lehetőségével.
6. Kedvező lenne, ha a szabályozási terv módosításával lehetőség nyílna a két szomszédos épület tűzfalának takarására is a tervezett épület zártsorú csatlakozási lehetőségének megte-

remtésével. A Tervtanács javasolja, hogy a telket másképp kihasználva épüljön az épület-együttes, vállaltan hátat fordítva a Buda-örsi útnak. A minaret látványát az utcáról transzparens térfal-megoldással lehetne takarni, illetve megnyitni.

7. A Tervtanács a jelen telken csak a tervezett program csökkentésével javasolja a tervet megvalósítani, lehetőleg néhány járulékos funkció csökkenésével. A beszorítottág ellen szól a funkció méltósága is. A Tervtanács egy progresszív, funkcionálisan tiszta, példaértékű épület megteremtését tartja szükségesnek az első magyar iszlám kulturális központ kialakítására, támaszkodva a magyar szakrális építészet haladó hagyományaira. A tervezésben igen hasznosnak tartana egy építészeti pályázatot.

Összefoglalva:

A Tervtanács fontosnak tartja, hogy Budapest multikulturális jellege az iszlám központ létesítésével is erősödjön. A környezetbe illesztés nem problémamentes, ami a kiválasztott telek adottságainak köszönhető. Egy ilyen léptékű, jelentős intézmény tágasabb, zöldbeágyazott elhelyezést kíván. A Tervtanács javasolja, hogy vagy az önkormányzatokkal egyeztetett, a programhoz illő telket keressenek, vagy az adott telekre csökkentsék a tervezési programot az intézmény méltó elhelyezése céljából. Ez utóbbi esetben a telek feltárását mindenképp az alsó út felől kellene megoldani, ehhez a szabályozás módosítása szükséges.

A Tervtanács az első magyar iszlám kulturális központ megteremtése esetében nagyon hasznosnak tartaná, ha egy építészeti tervpályázat keretében választanák ki a legjobb megoldást. A Tervtanács javasolja, hogy a Főváros vállalja magára a tervpályázat költségeit.

A Tervtanács a tervnek a konzultáción megfogalmazott ajánlások szerinti továbbfejlesztése után az új terv véleményezését napirendre tűzi.

Budapest, 2010. január 22.

Fegyverneky Sándor
országos főépítész

Eltér István
MEK

elnökök